

Lumina Satelor

Foaie săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . Lei 40—
Pe o jumătate de an . . . . . „ 20—
Pe un pătrar de an . . . . . „ 10—

— Un număr 1 Leu. —

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Măcelarilor 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

„ROMÂNIA MARE“

— Unele pricini de ce nu este așa cum o credeam și așteptam. —

O altă pricină vine din afară, și nu o are numai România noastră, ci o au toate țările cari au trecut prin războiul cel mare de ieri.

Din focul războiului țările și neamurile au eșit pline de rane și mai ales pline până în gât de datorii. Aceste rane și datorii le are și țara noastră și dacă le are, nu-i lucru cuminde dela noi să așteptăm să se poată preschimba așa dintr'odată ca în povești într'o țară plină de tot binele și belșugul.

Celelalte pricini — mai mari și mai mărunte — sunt a se căuta și afla înlăuntru, în casa noastră, în casa României Mari.

Nu prea merg bine lucrurile în această casă.

Prea mult am jucat și cântat când am intrat în ea, iar azi ne tânguim prea mult fără să ne dăm seama că numai cu munca și osteneala noastră a tuturor putem scoate sărăcia și năcazurile din ea. S'a prea așezat lenea între noi. În casa cea nouă toți ar șede, toți ar trăi fără a munci și toți ar porunci.

În casa României Mari toți ar vrea să fie mari și nici unul mic și ascultător.

Și apoi nici cumpeneală bună nu-i în casă. Iată o pildă: Leul nostru piere pe picioare de slab și prăpădit, în vreme ce noi abia ne putem lăpăda vitele, iar lemnele pădurilor noastre putrezesc prin gări și magazine. Suntem de minunea lumii: săraci în țară bogată.

Cu chiverniseala din casă stăm apoi și mai prost. La conducere s'au strecurat mulți nechemăți cari n'au avut altă grijă decât să-și implante mâinile până în coate în punga țării și să se poată muta în palate.

S'au aruncat și risipit milioanele așa cum zvârli grăunțele la găini, iar când murdăriile au început a miroși li s'au dat foc.

Cu untdelemnul ce s'a scurs din bogățiile țării nu s'au prea uns ranele ei, ci s'au uns și îngrașat «speculanții, jidanii și băncile lor».

Dar cea mai de căpetenie pricină că nu merg bine lucrurile din casa noastră este aceea că lipsește pacea, iubirea și bunăînțelegerea celor ce șed în ea. Avem noi Români un păcat vechiu și urât: Zavistia, ura, împărecherea. În vremea învierii noastre naționale se părea că acest păcat s'a pogorât pentru totdeauna în groapa din care am eșit. Se părea că l-am lăsat în Egiptul din care am scăpat.

Dar iată-l ivit iarăși între noi cu o înverșunare nemaipomenită.

Acest păcat orbește pe conducătorii nostri și îi mână să facă certe, fronturi și lupte de partide în vreme ce țara sângerează din mii de rane, irozii ne pândesc la toate hotarale, iar leul nostru să îmburdă de slab și prăpădit.

«Pe voi vă nimiciră a pizmei răutate» a zis poetul și aceste vorbe par'că ne urmăresc și ne slăbesc ca un blăstăm de veacuri.

Iată unele pricini de ce nu este România noastră așa cum o așteptam. Acum de sfârșit să ne întrebăm, ce ar trebui să facem, ca să fie țara noastră așa cum am dori să fie. Răspunsul este pe scurt așa: să fim, să ne facem creștini adevărați. De ce? Pentru că creștinul adevărat să ferește de păcatele ce amărăsc pe Dumnezeu, nu fură, cruță, muncește, nu pizmuește — și nouă tocmai acestea ne trebuesc.

Numai creștinul adevărat poate fi și român adevărat de faptă și de ispravă, nu numai de vorbă. Numai astfel de creștini — români adevărați vor putea mătura gunoaiile și năcazurile din casa României Mari.

Cătră cetitori! În numărul trecut al foii am pus mandate postale. Rugăm cu stăruință pe onorații nostri cetitori să binevoiască a ne trimite abonamentul. În scumpetea de acum ne este peste putință să facem cheltuieli mari, fără să știm, că ele ne vor fi acoperite. Noi ne dăm sufletul, aducem cu drag jertfa prisosului nostru de dragoste curată și de râvnă pentru luminarea obștei, fără gând de câștig. Nădejde de ajutor nu avem însă decât în obolul abonenților, cari nu se poate să nu ne înțeleagă străduința.

Numărul viitor al foii nu-l mai putem trimite decât celor cari ne vor trimite abonamentul. Deci grăbiți și-l trimiteți.

In praznicul Botezului s'a întâmplat dumnezeiasca arătare a Duhului sfânt, iar apostolul Pavel spune că «rodurile Duhului sfânt sunt: dragostea, bucuria, pacea, îndelungă răbdarea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor».

Aceste roduri să le pogorâm și noi în sufletul nostru și în țara noastră.

Răvaș politic.

Până când scriem aceste rânduri nu s'a schimbat nimic în starea politice. Domnul Take Ionescu este și acum în căutarea oamenilor cari să-l sprijinească în sfatul țării, în ziua de 17 Ianuarie, când se adună de nou deputații și senatorii. Dacă izbutește să câștige destui, atunci rămâne, altfel nu se poate ținea.

Fruntașii partidului liberal, încrezuți în puterile lor, cer cu stăruință să vină ei la cârmă. Sunt zile grele prin cari trecem, dar oamenii sunt mai ademeniți de interesele de partid și mânați de alte gânduri, decât de dorul de a-și strânge puterile toți cei buni și harnici, pentru a scoate țara la liman.

Nici la noi ardelenii n'au reușit silințele de a se apropia iarăși cei despărțiți în două tabere, a partidului național și a partidului poporului care a sprijinit pe generalul Averescu. Pe

ici pe coala unii ardeleni de ai nostri au trecut și în partidul liberal. Privim cu îngrijorare la aceste fărâmițări, cari nu ne vor aduce nici un bine, ci mai de grabă nouă învrăjbiri. O singură nădejde ne mai rămâne, că țărănimea noastră cuminte nu se va mai lăsa ademenită în tabere de partid. Venind rândul la alegeri cu bunul ei simț va face deschilinire între cei buni și cei răi, între vrednici și nevrednici, în ori ce partid s'ar găsi. Cei buni vor ști apoi să-și strângă puterile într-o lucrare de bună înțelegere, cum a dorit-o și o dorește și capul țării, Majestatea Sa Regele.

Ce se întâmplă în lumea largă?

În săptămâna aceasta nu s'a întâmplat altceva deosebit decât aceea că diplomații, adevăratele căpeteniile poarelor s'au strâns în orașul Cannes să se sfătuiască cum ar putea tămădui multele rane ce le-au căpătat statele în războiu. Toată lumea așteaptă cu nerăbdare ce hotărâri se vor aduce. Dar înțelegerile merg cam greu. Și anume nemții se tânguie într'una că abia răsuflă de greutatea ce li s'a pus în spate cu plata despăgubirilor și cheltuelilor de războiu, mai ales din partea Franței. Dar Franța răspunde că și ea abia răsuflă de datoriile și ranele ce i le-au făcut nemții cu războiul. Și mai aduce lumii aminte și de aceea că ea la anul 1870, când a bătut-o nemții a trebuit să strângă din țară cercei și inele de aur să poată plăti pe Bismark. Din această pricină se pare că guvernul francez și-a dat abdicarea.

Acum sfătuirea dela Cannes se mută la Geneva și acolo sunt invitate aproape toate neamurile să-și trimită oamenii. Au fost invitate și căpeteniile bolșevicilor din Rusia, doară s'ar putea face o împăciuire între toți.

Ce va fi și ce se vor sfătui, vom vedea. T.

Moștenirea anului 1921.

Cu ajutorul Tatălui ceresc, de câteva zile, am început un nou an de viață. Nu jelim pe cel care s'a dus. Nădejdele ce legăm de anul care ne-a trecut pragul, sunt mai tari decât grijile prin cari am străbătut. Dorurile ne sunt mai mari chiar decât bucuriile, pe cari le-am avut. Și e bine așa. Să lăsăm ca gândurile frumoase, să ne însuflețească nădejdele de mai bine, să ne încălzească inima, ca să avem bucurie de viață.

Totuș este de folos să ne dăm seama de ce ne-a lăsat moștenire unchișul, care s'a dus dintre noi. Altfel n'am ști cum să chivernisim bine moștenirea lui, așa ca să avem mulțămire după măsura străduințelor. Așa face omul cuminte în familia sa și în cuprinsul casei sale și așa trebuie să facă și obștea întreagă în cuprinsul casei noastre a tuturor, țara noastră scumpă.

In biserică, la noi dincoace de munții Carpați, cari acum nu mai despart frați de frați, a ajuns să se îndeplinească planul Marelui Mitropolit Șaguna. Pe lângă cele de mai înainte, două episcopii nouă, dela Cluj și dela Oradea-mare, vor răspândi de acum lumina lui Hristos, atât de trebuitoare sufletului de creștin. Și planul este făcut și pentru a treia, la Timișoara, ca și Banatul îngrijorat să-și aibă bucuria sa și stălpul de lumină, spre care să privească și cei de dincolo de hotarul despărțirii. Să nu le slăbească nădejdea, că vine vremea de întoarcere la frați. Dumnezeu îndreptează căile oamenilor. Ce bucurie nu vor fi simțit și cum nu li se va fi aprins de nou nădejdea la vestea, că viteazul rege al Sârbilor și-a logodit și-și mireasă, pe mândra odraslă a casei noastre Domnitoare.

În cuprinsul bisericii ortodoxe din întreaga țară, anul 1921 s'a scurs în chibzueli și străduințe de a-i da o orânduire la fel, pe cât se poate. Legea de orânduire nouă nu s'a putut face încă pentru că multe și deosebite erau vechile întocmiri și dedări în Ardeal, în Bucovina și Basarabia, ca și în vechea țară românească. Dar avem bucuria să putem spune, că organizația bisericească, rămasă nouă zestre dela nemuritorul Șaguna, a fost aproape pe de-a întregul primită de reprezentanții bisericii din toate provinciile. Noul an ne va da legea de orânduire nouă, după care cărmuindu-se biserica va sluji spre mărirea stăpânului ei vecinic Hristos și spre folosul

sufletesc al credincioșilor săi de pretutindena. Dar deodată cu această orânduire nouă se cade să ne înțelegem și noi dragostea și alipirea către legea și biserica strămoșească, să-i ascultăm poveștele, să ne ținem credința potrivit cu adevărul, ce se desface din graiurile sfinte ale Domnului și să ne întocmim faptele după pilda pe care ne-a dat-o.

Școala noastră confesională, născută și crescută sub aripa bisericii, a trecut prin o grea încercare în 1921. Și cu ea a suferit amar și învățătoria noastră, rămasă credincioasă datoriei și slujbei. Oamenii, cari au stat la cărmuire, aproape toți oameni crescuți și luminați de această școală dela noi, și-au socotit de-a lor chemare să o scoată de sub aripa bisericii și să o dea în grija statului. N'au voit să ia în seamă, că școala ocrotită de biserică aduce neamului aceeași slujbă de luminare românească, cu deosebirea că această lumină e și creștinească. Fii nerecunoscători n'au băgat de seamă, că biserica, vrând să-și păstreze școala, tinde ea mână de ajutor Statului însuși destul de împovărat de multe alte griji. Dar s'au mai schimbat oamenii dela stăpânire și credem cu tărie, că noul an va aduce mângăiere bisericii pentru loviturile, ce i-s'au dat și va face dreptate deplină învățătorilor noștri, celor mai buni, cari au știut să sufere în trecut ca să nu-și vândă sufletul și au știut să rabde până acum, ca să nu se lapede de școala, care numai mână în mână cu biserica poate da adevărata creștere românească și creștinească, potrivită sufletului nostru. Dar avem și noi o datorie. Aceea de a nu ne lăsa ademeniți de șiretlicurile celor ce ne sfătuesc să dăm școala statului ca să scăpăm de cheltueli. Doar statul de unde să plătească, de nu va scoate tot din șerparul nostru.

Vieța economică, acum stă pe loc. Șesurile ca și munții sunt coperiți de zăpadă grea. Primăvara mai e departe, dar oamenii sunt cu gândul la locul unde vor răsturna brazdă proaspătă. **Reforma agrară** a întârziat mai mult decât am fi socotit. Pentru că nu ne-am dat seamă de greutate. Ceice au văzut cum s'a petrecut lucrul, știu că a trebuit mulți ani până s'a făcut comasarea hotarului unei singure comune, — dar mi-te când se comasează o țară întreagă. În multe

FOIȘOARA.

POVESTIRI

de L. Tolstoi.

Bogățiile pe cari Dumnezeu le dă omului.

Un om nemulțumit cu averea sa cărtea împotriva lui Dumnezeu.

— Dumnezeu, zicea el, împarte bogății la toți și numai mie nu-mi dă nimic! Cum ași putea să-mi croiesc și eu un drum în viață dacă nu am nimica?

Un bătrân, auzindu-l se apropie de el, îi apucă mâna dreaptă și-i zise:

— Ai vrea să-ți se taie mâna asta pentru o mie de ruble?

— Nu, negreșit că nu.

— Dar mâna stângă?

— Nici!

— Ai vrea să-ți dai ochii pentru zece mii de ruble?

— Ferească Dumnezeu! Nu mi-aș da un ochiu pentru nimic în lume!

— Ei vezi, răspunse bătrânul, ce bogății ți-a dat Dumnezeu? Și te mai plângi încă, în loc să-i mulțamești.

Cum a împărțit un țaran o găscă.

Un țaran era așa de sărac, că n'avea nici ce mânca. Într'o bună zi, se gândi să ceară ceva dela boer. Ca să nu se ducă însă cu mâinele goale, luă o găscă, o fripse și o duse drept plocon.

Boerul luă găscă și zise:

— Mulțumesc omule pentru găscă asta, dar acum e vorba că nu știu cum s'o împart! Noi suntem șase guri: nevastămea, doi băieți, două fete și eu. Cum să fac, ca cu toții să fim pe deplin mulțumiți?

— Păi iată cum conașule, zise țaranul. Și luând un cuțit, tăia capul și zise boerului:

— Tu ești capul casei; ține capul! Apoi tăind gâtul, îl dădu stăpânei:

— Tu ești gospodina casei, și te ții de cap; ia bucata asta!

Tăia apoi amândouă picioarele și dându-le celor doi fii, le zise:

— Vouă na-vă picioarele, căci trebuie să alergați pe urmele tatălui vostru!

Și tăind aripile, le dădu celor două fete, zicându-le:

— Pentru voi, iată aripile astea, căci în curând veți sbura din casa părintească!

Țaranul, arătând acum ceea ce mai rămase din găscă, zise:

— Și asta toată pentru mine!

Boerul zâmbi și dădu țaranului de mâncare, băutura și bani!

părți s'a împărțit pământul și oamenii stăpâni pe el se gândesc cu drag la munca pe care 1922 o va binecuvânta cu belșug. Unde nu s'a putut face încă împărțirea oamenii să fie cu răbdare, să se îngrijească, după povețele ce le dăm și noi prin această foaie. Dar mai ales să-și grijească vitele să nu le prăpădească pe preț de nimic acum iarna, ci să le scoată oricum în primăvară. Ea le va ridica prețul deodată cu hrana pe care le-o va aduce. Doară ne-o feri Dumnezeu de secetă. Se vor deschide și granițele pentru vitele de cari n'avem lipsă și se va îndrepta și starea năcăjită a țaranului.

Am intrat în noul an cu nădejdea bună, că se va schimba și legea de dare, aducând ușurări țărănimii noastre, care poartă greul țării. De poveri nu putem scăpa, că multe cere vieața unei țări, ce trebuie să se orânduiească din nou, dar le putem ușura prin hărnicie și cruțare, cari trebuie să se țină de noi ca frați buni.

In politică frământări și svârcoliri ni e moștenirea. Se așteaptă o lege nouă, una singură pentru țara întreagă, după care să se facă alegerile în sfatul țării. Poate vom avea-o gata mai înainte de a veni vremea să facem alegeri noi. Ea se va face, dar legea ori cât de bună, rămâne bună pe hârtie, dacă oamenii nu o îndeplinesc în duhul dreptății și al adevărului. Și cheia acum este în mâna noastră, a celor mulți, cari prin votul obstesc vom fi chemați să judecăm asupra vredniciei celor pe cari îi trimitem ca să grijească de trebile țării și de soarta noastră. Dela noi atarnă de vor fi oameni vrednici ori răi cari se ceartă și se înfruptă singuri din bunurile, ce ar trebui să facă fericirea tuturor. Nu cei-ce strigă mai tare și făgăduesc marea cu sarea amestind lumea, nu aceștia sunt cei vrednici de ai îmbrăca cu puterea de a da țării legi. Să nu-i ascultați pe aceștia. Ci pe cei, pe cari îi cunoașteți de oameni de omenie. Omenia și priceperea, însoțite de dragoste către popor trebuie să fie chezeșia omului ce vă cere votul. Și la vreme să-l dați numai unora din aceștia. (p. m.)

Sfaturi și învățături politice.

„Vremuri grele“.

Să vă spun o întâmplare pe care am auzit-o la o strânsură politică, ce s'a ținut în un orașel dela țară, în preajma alegerilor de deputați.

În mijlocul pieții câțiva oameni politici făcuseră o ridicătură de scânduri (tribună) și vorbeau de acolo poporului cu cine «să stea» și cui «să-și dea votul». După ce vorbiră doi, iată al 3-lea vorbitor făcu plecaciune înaintea poporului și începu cu glas înalt «trăim vremuri grele!» — «Ba să-ți ții tu gura», strigă cât putu un țaran de jos, «că ție ți-e ușor că dai chila de sare cu un zlot și focărițele (chibritele) cu o coroană». Așa-i! așa-i! strigară cu tărie ceilalți după el și începură a râde cu hohot. Vorbitorul trebui să tacă.

Atunci la repezeală n'am înțeles bine ce se întâmplase. Pe urmă am auzit că vorbitorul cu «vremurile grele» fu-

sese un boltaș care se folosise de o criză (lipsă) de sare din oraș pentru a-și vinde sarea lui cu preț împătrat. Țăranul de jos îl nimerise.

Ei, și ce vreau să vă spui cu această întâmplare? Vreau să vă arăt că va veni o vreme și trebuie să vină cât mai curând, când oamenii nu vor mai asculta toate vorbele goale, ci vor căuta și vor cerceta și faptele, purtările celui ce le spune.

Am avut noi Români și avem și acum prea mulți conducători cari, ca și smochinul din evanghelie, arată numai frunze de vorbe goale — iar

fapte și muncă pentru binele poporului ca și în palmă. Ba avem și de aceia cari plâng pe la adunări «sufărințele» neamului dar acasă la ei lici-tează capra săracului.

Fraților țărani! Așa se aude că vom avea iarăș alegeri la primăvară. Băgați de seamă. Vorbe frumoase veți auzi destule. Fiți însă cumiți și dați în lături frunzarul vorbelor ca să vedeți de are și poame de fapte și purtări bune acela ce vorbește.

Ispitiți trecutul, faptele și purtările celor ce vă vor cere votul.

T. Povață.

Povețe economice pe Ianuarie.

Acasă și în grădină. Aproape în fiecare lună și mai ales în preajma sărbătorilor mari, deșertă locuința de icoane, oglinzi, mese, scaune, paturi și alte obiecte mișcătoare. Curăță de praf și păinginiș păreții, grinda și ungherile. În laptele de var, cu care spoiești, adaugă și vâpșeală (lutișor) verde sau vânat, care priește ochilor. Într'aceea scutură și bate de praf afară la soare, așternutul paturilor și îndeosebi foalele (straele), velințele, perinele, desagi, și c. l. Ține în curățenie podeala (podinele, dușumelele), ferestrele și ușile, îndepărtând murdăria cu leșie sau altceva și ungând, când și când, țâțanile și incuetoarele cu petrol sau ulei de rapiță. Inzestreză odăile chiar și în toiul gerului, cu aer proaspăt din greu. La câte două săptămâni, dacă nu mai des, spală albiturile (rufăria) cu leșie și primenește așternutul, întrebuițând la spălat săpun cât mai uscat și adăogând puțin petrol, care îlesnește scoaterea murdăriei. Stirpește cu orice preț și fără zăbavă stelnițele pe când încep a se încuibă, deasemenea șvabii și alte gânganii grețoase. Păstrează acele, foarfecele, ciocanul, toporul, cuiele, dalta și celelalte scule la locul cuvenit, iar nu împrăștiate de-a valma care unde s'a nimerit să ajungă.

Ține în rânduială și curățenie bucătăria și camera și tot ce le aparține. Scoate cenușa zilnic din mașină și sobe și o păstrează în pivniță, dacă e menită pentru leșie, dacă nu, într'o groapă de pământ, la un loc cu funinginea. Ține în rânduială și curățenie podul și pivnița, măturând destrângând păienjenișul și rânduind obiectele fel și fel. La câte 4—5 ani le supune unei revizii amănunțite și îndepărtează tot ce ar fi netrebnic sau de prisos.

Pune ciuberele jilăvite, putinele sau căzile, donițele și alte vase de lemn la aer ca să se svinte, apoi le așează în pivniță altcum se strică.

Ține în curățenie curtea (ograda) și o pardosește cu pietriș sau altceva. Curăță fântâna, scoțând întreg restul apei, cu glod cu tot macar la câte 4—5 ani odată.

Păstrează cărele, plugul, grapa, sapele, funiile, hamurile, jugul și toate celelalte unelte și acareturi agricole rânduie frumos, într'un șopron sau găbanaș cu incuetoare, dacă e să le ai la îndemână și să nu pierzi timpul orbecând și scotocind ici și colo.

Repară uneltele și mașinile fără amânare, cumpără și suplonește ce ar lipsi eara pe îndelete, nu în toiul lucrului de mai târziu.

Strânge de pretutindenea și aruncă pe gunoiu feluritele rămășițe precum: măturătură, cenușe, funingine, găinaț, frunziș și cetină, putregaiu, țărâțe de lemn, glodi rămășițe de lână și c. l.

Nu arunca însă pe gunoiu gozurile atât de bogate în semințe de burueni, ci arde ceea ce ar fi rămas nemâncat de gălițe, altcum sporești buruenile oarecum înadins.

Asigură contra focului casa și toate celelalte clădiri cum și mașinile, uneltele și grăunțele, nutrețul, lemnele și tot ce ar fi expus arderei.

Cearcă semințele și înlocuește pe care nu ar fi încolțind prin alta proaspătă și bună de prăsilă.

Curăță coșnițele pe timp cald cel, ține urdinișurile încâtva deschise și inzestreză cu hrană stupii sărăcăcioși sau doară înfometati.

Alege și înlătură poamele, cartofii, cepele și alte legumi, cari amenință a se strica. Înlătură zăpada de lângă casă și alte clădiri.

Imbie vitelor nutreț mult și uneori cald, din cauza gerului. Apără vitele de ger, punând mai mult așternut ca de obicei și rânind pela amiază; încolo ține ușa și ferestrele închise. Adapă vitele cu apă stămpărată, ținută în grajd de azi pe mâine. Găurește ghiața din lacurile de pești, cari altcum se înađușesc și pier.

Pe timp domol curăță pomii de toate crengile uscate și tăciunoase (încrigoare) sau altcum bolnave, înlătură mușchiul cu scoarțe moarte cu tot și cioantă, cu cosorul sau foarfeca de pomi, odraslele aflătoare pe trunchiu sau în jurul trupinei. Strânge și arde toate cuiburile de omide (moli). Taie și păstrează la adăpost, înfipte în năsip sau pământ, mlădițele (surceii) de altoit. Strânge și pregătește aracii și parii trebuitori. Îngrășe pomii cu urină (ud), compost, cenușe sau gunoiu putred de grajd.

In viie și la câmp. Cară gunoiu la viie. Rigolează, dacă timpul și pământul îngădue. Gunoește trifoiul și lucerna cu urină. Abate apa, care s'ar fi grămădind pe sămănături, neavând scurgere. Stârpește răchitele și mărcinii din fânațe și pășuni.

Dacă timpul îngădue, culege sămânțe de carpin, de frasin, acaț (salcâm) și fructele (cucuruzul) de hrad. Taie și cară lemnele de foc și clădit, de se poate, cu sania.

Ferberea ouelor. Puse fiind în vas pe când apa ferbe clocotind, ouele se schimbă astfel: După 2 minute nu se învârtose decât albușul de lângă coaje (găoace); după 3 minute albușul este aproape vârtos, iar gălbinașul moale ca o prună grasă; după 4 minute albușul e deplin vârtos iar gălbinașul pe jumătate; după 5 minute, oul e încheșat cu desăvârșire.

Lecuirea degerăturilor proaspete. Părțile degerate la mâni, picioare, urechi și așa m. d., ar trebui să se frece mai întâi cu zăpadă sau ținute în apă rece. Căldura e stricăcioasă. După câteva minute degerătura se svântă bine cu ștergarul, apoi se îmblojește cu o cârpă de in sau cu postav moale, spre a nu răsbate aerul. Mai târziu se freacă apăsat cu flanelă și se irage cu rachiu. *D. Comșa.*

Mai nou.

In ziua de 17 Ianuar dl Take Ionescu s'a înfățișat cu guvernul său sfatului deputaților. După vorbirele reprezentanților tuturor partidelor, afară de cel liberal care lipsea, sfatul țării a dat vot de neîncredere guvernului, cu 190 voturi ale averescanilor, împotriva alor 80 voturi ale celorlalte partide, cari erau pentru a nu se da vot de neîncredere. Dl T. Ionescu a spus îndată, că-și va da mulțumita în mâinile M. S. Regelui. Până ce Regele va încredința pe altul cu formarea guvernului, sfatul și-a amănat ședințele pe Marția viitoare.

Știrile săptămânei.

Foaia noastră se trimite, acum la început, multora după adrese vechi, tipărite mai de mult, pe cari le-am avut la îndemână. Să nu se supere nimeni că numele satelor sunt date într-o limbă străină și acum în România Mare. Ținta noastră era să se răspândească numeri de probă pe toate satele Ardealului. Ceice doriți să abonați foaia scrieți la administrație citeț: numele, comuna, poșta din urmă și județul.

Anul nou în Sibiiu s'a prăznuit în chip deosebit. În catedrala mitropolitană a slujit I. P. Sfințitul nostru mitropolit Nicolae, încunjurat de soborul preoților. La sfârșitul sfinteii liturghii a ținut mulțimii o cuvântare înălțătoare. A spus că, pentru ca anul să fie cu adevărat nou, trebuie să ne noim noi oamenii și cele din lăuntru ale noastre. Altfel și anul în care am intrat va fi ca cel trecut. Anul nou ne va fi *fericit*, așa cum ni-l dorim unii altora în această zi, numai dacă intrăm în el cu sufletele înnoite prin puterea de prefacere a credinței, a iubirii și a nădejzii creștinești.

Dela biserică fii sufletești ai I. P. S. Sale s'au dus la reședința mitropolitană, unde prin graiul dlui Andreiu Bârseanu președintele Asociațiunii transilvane, au adus felicitări și urări de bine I. P. Sf. Sale Mitropolitului, care ia răspuns frumos, mulțumind tuturor.

De aici lumea s'a dus la casa P. Sf. Sale Părintelui Arhieru Dr. Ilarion Pușcariu, bărbatul vrednic, îmbătrânit în slujba

bisericeii, ca să aducă și aici felicitări de anul nou. P. Sf. Sa a mulțămît.

Nunta regelui Alexandru al Sârbiei cu principesa Mărioara, după unele gazete s'ar face în luna Faur. Altele spun însă, că s'a hotărât pe ziua marelui praznic al sfințelor Paști.

Bucuria casei domnitore și cu ea și a noastră sporește și mai mult pe urma unei nouă vești. Se scrie din Anglia că prințul *Galles*, moștenitorul tronului englez, s'ar gândi la logodirea cu principesa Ileana, odraslă și ea a familiei noastre regale. Cerul să dăruiască cu noroc încuscirile acestea, cari ne fac cinste și măresc faima țării și poporului nostru.

Lucrările pentru încoronarea Majestății Sale Regelui la Alba-Iulia au reînceput. Biserica frumoasă, lucrată după chipul unei vechi biserici, zidită de *Mihai Vițeazul*, e aproape gata. Acum se lucrează la schimbarea în formă românească a salei mari, în care s'a hotărât unirea Ardealului cu țara mamă în toamna anului 1918. În această sală se va așeza chipurile marilor voievozi, chipurile lui Ioan și Matia Corvinul, al mitropoliților Șaguna și Șuluțiu, al istoricului Petru Maior și ale mucenicilor naționali Horia, Cloșca, Crișan și Avram Iancu.

Teatru românesc în Sibiiu. Pe tăcute, dar cu multă stăruință din partea doamnei *Constanța Hodoș* s'a înjghebat la Sibiiu o trupă românească de teatru. Rostul teatrului în viața unui popor este de mare însemnătate. Teatrul bun e o școală de luminare și creștere. La Cernăuți, în Bucovina, a trebuit să se dea o luptă ca să răsbescă teatrul românesc alături de cel nemțesc, care voia singur să stăpânească. La Sibiiu a fost mai multă înțelegere.

Bine ar fi ca teatrele dela orașe, din vreme în vreme, să iasă și la satele mai fruntașe, ca să dea îndemn și să trezească gustul și înțelegerea pentru jocul de teatru.

Un atelier de țesătorie avem în Orăștie, care face cinste nu numai harniceii Reuniuni a femeilor române de acolo, ci și neamului întreg. Se pregătesc acolo, de mâna alor vre-o 18 țărance, femei și fete, cele mai frumoase lucruri de podoabă a caselor: covoare, mășarițe, perinițe de canapele, perdele.

Din câștigul curat conducătorii atelierului ajută orfelinatul de acolo, dau ajutoare la fete sărace și premii pentru fete la școală. Ajută și tu cum poți acest lucru bun. Iar țărancele noastre din jurul Orăștiei, când vreau să pună război pentru lucruri de podoabă, să treacă mai întâiu pe la acest atelier, să ia forme și bune îndreptări.

Impărțirea pământului. Direcțiunea generală din Cluj a Ministerului agriculturii a dat poruncă să se alcătuiască pe sate comitete locale de împărțitorie. Președintele comitetului este primarul comunei, membrii sunt secretarul, preoții, învățătorii și doi-trei săteni aleși de poporul comunei.

Acest comitet va judeca nevoile fiecărui locuitor, va face o listă, în care vor fi înscrși fiecare cu ce a hotărât comitetul să-i dea. Lista aceasta stă la vederea tuturor la primărie 15 zile. Ceice se cred nedreptățiți vor face rugare către comitet arătând cum socotesc ei că e cu dreptul.

După trecerea celor 15 zile hârtiile se trimit la Minister și nimeni nu mai poate

cere nimic mai târziu. Tot omul să caute a-și spune dorirea în cursul celor 15 zile.

A început exportul grâului, după contractul încheiat cu Elveția. S'au înmagazinat multe sute de vagoane. Greul este că în iarna aspră apa a înghețat și nu pot pleca corăbiile din porturile dela Balci și Caverna. Nădăjduim că vânzarea bunurilor noastre peste granițele țării va ridica prețul Leului nostru, care stă acum la 10¹/₂ centime. Și se va mai ușura scumpetea.

Scumpetea și la noi a ajuns aproape să nu o mai putem purta. Dar ce e la Viena este înspăimântător. Prețul unui chilogram carne de vită 785 cor. Pâinea s'a urcat la 517 cor. chilogramul iar făina se vinde cu 500 cor. Unei familii de 4 guri îi trebuie 100,000 cor. pe săptămână ca să poată trăi. Iată unde a ajuns Viena cea vestită pe urma nesocotinței oamenilor.

Câți miniștri am avut dela războiu încoace? I-a trăznit prin cap unui om să facă și socoata asta. Știi câți «foști miniștri» a aflat? Nici mai mult nici mai puțin decât 150. Mulți oameni, o turmă întreagă și totuși n'au putut porni la drum carul țării. O vorbă veche zicea: «șapte și nici o ispravă» — și vorba parcă se potrivește și dacă ștergi pe «7» și în locui scri pe «150».

O știre grozavă ne vine din Brașov. Generalul cu bun nume *Eremia* și a împușcat întâi doi copii, unul de 13 altul de vre-o 10 ani, apoi pe sine, lăsând în urmă mai multe scrisori, în care i-și mărturisește fapta. Un tată așa de crud nu poate fi decât unul, care și-a pierdut judecata și mințea. Sunt lovituri ale sorții, sub povara cărora omul cade dacă n'are credință și nădejde în Dumnezeu.

Rău făcătorii, cari puseră bomba ucigașe la Senat de au omorât un episcop și alți oameni vrednici, au fost prinși în sfârșit și la 23 Ianuarie se începe pertractarea procesului. — Oricât de în taină s'ar face lucrurile rele, mâna lui Dumnezeu nu le lasă nedescoperite. Mai curând ori mai târziu iasă la iveală ca să-și ia plata.

Glumă. Un țaran se apropie de preot și îl ispiti așa: Azi ai spus în biserică domnule părinte că vinarsul îi cel mai mare dujman al omului. Așai răspuns preotul. Apoi dacă-i așa eu îs cel mai bun creștin, pentru că la evanghelie scrie să iubești pe vrăjmașul tău.

Dal răspuns preotul, așa scrie să-l iubești, dar nu să-l și înghiți.

Anglia trimite dar agricultorilor români 90 capete de vite de lapte, 30 tauri și 60 vițele de cea mai bună rasă, precum și 500 capete de paseri. Le aduce vaporul «Airemore», care a plecat din orașul Liverpool spre Constanța. Un comitet englez a strâns și bani, peste un sfert de milion, pentru a fi împărțiți între țărani economi ai României.

Conferințele Asociațiunii. Duminică în 22 Ianuarie a. c. după amezi la ora 6, Dl *Vlad Ghidionescu* profesor la universitatea din Cluj va vorbi despre «Oameni de caracter», în sala cea mare a prefecturii județene din loc. Publicul e rugat să ia parte în număr câtmai mare. Prețurile de intrare: Loc I, 4 Lei, II, 2 Lei, elevii și elevele de școală gratuit.